

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Ügyintéző:

Telefon: (

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 19 állásfoglalásának megállapításaira a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30 000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) rendőri szerv vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Panasztestületnél panaszt terjesztett elő a vele szemben alkalmazott rendőri intézkedés kapcsán.

Panaszos előadta, hogy a jelzett napon, gyűlésen vett részt, amely során videofelvételeket készített az eseményekről. Ennek alkalmával * körüli időben a * előtti területen – felvételek készítése céljából – a tüntető tömeg előtt állt, amikor a rendőrség állományának tagjai előzetes figyelmeztetés nélkül, többször is ingerlőgázt vetettek be a tömeggel szemben, amely őt is elérte. A Panaszos állítása szerint ő mindvégig békés magatartást tanúsított, nem vett részt sem bűncselekmény, sem szabálysértés elkövetésében, ezért semmilyen kényszerítő eszköz alkalmazásának nem volt helye vele szemben. Véleménye szerint az előzetes figyelmeztetés nélküli fellépés jogalap nélküli volt. Álláspontja szerint az intézkedés olyan hátrányt okozott neki, ami nem állt arányban az intézkedés törvényes céljával, ezek alapján – véleménye szerint – sérült a békés gyülekezéshez és véleménynyilvánításhoz való joga, ugyanis a kényszerítő eszköz hatására korlátozott ideig nem tudott e jogaival élni.

Panaszos a rendőri intézkedéssel összefüggésben az alábbiakat sérelmezte:

- kényszerítő eszköz (*ingerlőgáz*) alkalmazásának jogalapját és jogszerűségét.

II.

Panaszos által rendelkezésre bocsátott egy 1 perc 56 másodperc hosszúságú videofelvételt, amelyet az eljárás során bizonyítékként vettem figyelembe. A felvételen az alábbiak hallhatók, illetve láthatók.

A videofelvétel irányából, a felvételt készítő háta mögül – nem beazonosítható – tárgyakat dobálnak a védőpajzs nélküli kb. 20 főből álló rendőrsorfal, illetve a * irányába. A rendőrök a feléjük dobott tárgyak elöl próbálnak kitérni. A rendőrsorfalban lévő 2 fő rendőr kezében 3 db könnygázzsóró palack látható. Erős hangzavar, illetve folyamatos trágár kiabálás hallható, majd a rendőrsorfal egy-két lépés megtételét követően a tömeg irányába kényszerítő eszköz (*ingerlőgáz*) alkalmazásába kezd. Ez után a felvétel véget ér.

Panaszos beadványában az alábbi internetes linkeken elérhető videofelvételekre is hivatkozott, amelyeket szintén bizonyítékként vettem figyelembe:

A média munkatársai által készített felvételeken is az az eseménysorozat látható – csak más szögből – amelyet maga Panaszos is mellékeltként csatolt a panaszbeadványához. A felvételeken látható a védőpajzs nélküli rendőrsorfal, a sorfal előtt egy nemzetiszínű zászlóba burkolózott férfi tartózkodik és mobiltelefonjával videózza a rendőröket. A férfi mögött nagy létszámú tömeg tartózkodik, ahonnan folyamatosan szidalmaznak és különböző tárgyakkal dobálják a rendőröket. A rendőrök közül ekkor 2 fő könnygáz alkalmazásába kezd az agresszív tömeg irányába.

III.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- *-n kelt panaszbeadvány;
- 1 db CD lemez, rajta Panaszos által rögzített 01:56 perc hosszúságú videofelvétel;
- személy- és létesítménybiztosítási intézkedés;
- személy- és létesítménybiztosítási intézkedés (terület lezárása) alkalmazásának felülvizsgálatáról szóló határozata;
- az Osztály összefoglaló jelentése;
- az Osztály jelentése;
- a Határrendészeti Igazgatóság jelentése;
- alaprajz.

IV.

A rendelkezésre álló – a határozat III. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

Törvényi felhatalmazás alapján az illetékes vezető személy- és létesítménybiztosítási intézkedést (területlezárás) rendelt el *-n *-tól a szükséges ideig, de legkésőbb *-n *-ig a * szám alatt a * határolt területen.

Az illetékes vezető határozatában a korábban elrendelt személy- és létesítménybiztosítási intézkedés (területlezárás) alkalmazását felülvizsgálta és azt hatályában fenntartotta.

A rendőri alegység csapatszolgálati feladatokat látott el a tiltakozó gyűléssel kapcsolatosan több felállítási helyen.

A helyszíni parancsnok utasítást adott a századparancsnoknak, hogy egységével *-hoz, a * előtti területre, ahol Panaszos is tartózkodott. Az utasítás alapját az a körülmény szolgáltatta, hogy a demonstráló tömeg a „*Menjünk be!, Menjünk be!*” szavakat skandálva önkényesen behatolt a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés alapján lánckordonnal lezárt területre és folyamatosan dobálta az épületet és a helyszínen tartózkodó rendőri erőket. A századparancsnok utasítás szerinti feladata az volt, hogy a helyszínen kezdjék meg a tömeg kiszorítását a lánckordon (lezárt terület) határának vonaláig. Az utasításnak megfelelően a parancsnok gyalogosan 1 bevetési csoporttal megindult a meghatározott helyszínre. Az átirányított rendőri egység a tömeg elhelyezkedése és létszáma miatt a helyszínt az épület fala, valamint a felállított rendőri sorfal között tudta megközelíteni, a helyszínt gépjárművel elérni nem lehetett. A parancsnok eközben rádión keresztül utasítást adott, hogy az épületen belül induljanak meg a bejárati oldalhoz annak érdekében, hogyha a tiltakozó tömeg esetleg betörne, abban az esetben kezdjék meg kiszorításukat.

A helyszínre érkező századparancsnok megállapította, hogy kb. 100-150 fős tömeg tartózkodik a lánckordonon belül, és a tömeg egy része egymásba karolva a földön ül.

Eközben a tömeg a közeli építési terület kerítését beszakította és a területre behatolt. A tömeg az építési területen talált törmelékekkel, illetőleg más tárgyakkal (*műanyag és fém flakonok*,

pirotechnikai eszközök, stb.) az épületet és a helyszínre érkezett rendőröket minden irányból – szidalmazás mellett – folyamatosan dobálta.

A parancsnok a rendelkezésére álló rendőri erőből – arccal a tömeg irányába – egysoros sorfal kialakításába kezdett, eközben folyamatosan érkeztek a megerősítő erők, akikkel bővítette a sorfalat. A századparancsnok utasítást kapott, hogy az irányítása alatt lévő rendőri állománnyal kezdje meg a tömeg kiszorítását a lánckordonon kívüli területre. Mindeközben folyamatos volt az épület és a rendőrök irányába történő dobálás.

A saját élet, testi épség védelme, illetve a vagyonzbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás megszakítása és elhárítása érdekében a századparancsok utasította a rendőrsorfal állományát – a tömeg irányába történő – vegyi eszköz (*ingerlőgáz*) használatára, amely utasítás kiadását megelőzően folyamatos figyelmeztetések hangzottak el annak alkalmazására. A vegyi eszköz alkalmazásának hatására a tömeg a lánckordon vonaláig hátrált. Eközben a tömeg egy része az építkezés lemezkerítés elemeinek a bedöntésével a sorfal mögé került. A folyamatosan érkező rendőri erők segítségével a sorfal balszárnyán lévő sövényes terület irányába a tömeget kiszorították, így az épületbe nem sikerült behatolniuk.

V.

A panaszpont vonatkozásában a következőket állapítottam meg:

1.) Kényszerítő eszköz (ingerlőgáz) alkalmazásának jogalapja és jogszerűsége

A panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Rtv. 13. § (1) bekezdés, Rtv. 49. § (1) bekezdés a) pontja, Rtv. 49. § (2) bekezdése, Rtv. 58. § (1) bekezdés g) pontja, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Szabályzat) 2., 24., 25., 26. és 31. pontjai.

Panaszos beadványában azt állította, hogy a „*tiltakozó tömegben állva*” békés magatartást tanúsított, majd minden jogalap nélkül és jogszerűtlenül – előzetes figyelmeztetés nélkül – vele szemben a rendőrség kényszerítő eszközt (*ingerlőgáz*) alkalmazott.

A panasz kapcsán a Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy habár a tömeg jogellenes magatartást tanúsított, közvetlenül támadta a rendőrsorfalat és a lezárt területen tartózkodott, de egy kézi hangosbeszélő alkalmazásával biztosítható lett volna a kényszerítő eszközök alkalmazást megelőzően jól hallható és közérthető felszólítás, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásának kilátásba helyezése. Ebből adódóan súlyosan sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő joga az ingerlőgáz alkalmazására történő felszólítás elmaradása következtében.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak szerint nem értek egyet.

A rendőrség a jelzett napon az Rtv. 58. § (1) bekezdés g) pontja alapján jelentős rendezvény rendjének biztosítását a Szabályzat 2. pontja alapján csapatszolgálati feladatként látta el.

A demonstráció – a tényállásban megállapítottak alapján – békés jellegét elvesztette, ezért a rendőrségnek az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett. Az

események alapján – intézkedési kötelezettségből adódóan – a rendőri erők helyszíni parancsnoka utasítást adott a századparancsnoknak, hogy egységével vonuljon a helyszínre és a területzárás (*személy- és létesítménybiztosítási intézkedés*) szavatolása, az épület megóvása és a közrend fenntartása érdekében hajtsanak végre zárást (*Szabályzat 24., 25. és 26. pontja*). A helyszínre érkező rendőri erők sorfalat alkotva (*Szabályzat 31. pontja*) megkezdték a zárási feladatokat. Eközben az agresszív tömeg, – amelynek Panaszos is tagja volt – közvetlenül támadta (*különböző tárgyakkal, építési törmelékekkel dobálta*) a zárási feladatokra érkező rendőröket, illetőleg az épületet. A századparancsnok ekkor úgy döntött, hogy saját testi épségük és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítása érdekében (*Rtv. 49. § (1) bekezdés a.) pontja, Rtv. 49. § (2) bekezdése*) kényszerítő eszköz (*ingerlőgáz*) alkalmazására ad utasítást.

A kényszerítő eszköz alkalmazását illető döntés kapcsán fontosnak tartom rögzíteni, hogy a századparancsnok döntésével minden tekintetben egyetértek, hiszen az agresszív tömeg magatartása magában hordozta annak közvetlen lehetőségét, hogy a rendőrök bármelyike komoly sérülést szenvedjen, illetve a tényállásban rögzített eseménysorozat alapján, erőszakos úton behatolhatott volna az épületbe a rendőrsorfalon keresztül. A tömeg magatartásának megítélése kapcsán tett megállapításaimat a videofelvételek teljes mértékben alátámasztják.

A kényszerítő eszköz alkalmazását érintő utasítás kiadását megelőzően – a tömeg irányába – folyamatos figyelmeztetések hangoztak el a távozásra, illetőleg a vegyi eszköz alkalmazására. A videofelvételek szerint e figyelmeztetések – az erős hangzavar miatt – nem érhatték el a céljukat.

Szükséges azonban rögzíteni, hogy az Rtv. 61. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – **ha az eset körülményei lehetővé teszik** – előzetesen figyelmeztetni kell. A videofelvételek alapján megállapítom, hogy a késedelem által okozott veszélyhelyzet fennállása miatt az adott körülmények lehetőséget biztosítottak volna a figyelmeztetéstől való eltekintésre is.

Szükséges továbbá rögzíteni, hogy az Rtv. a rendőrség részére nem ír elő kötelezettséget abban a tekintetben, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazását megelőző előzetes figyelmeztetést hangosító eszközzel kellene végrehajtania.

A panasz és a videofelvételek alapján megállapítható, hogy Panaszos a tömeg tagjaként volt jelen a demonstráción. Panaszosnak tisztában kellett azzal lennie, hogy a tiltakozás elvesztette a békés jellegét, hiszen a körülötte lévő tömeg folyamatos jogsértő cselekményeket követett el, dobálta a rendőröket és az épületet. Panaszosnak a rendőrség helyszínre történő megérkezését megelőzően és a rendőrség helyszínre történt megérkezésekor is lehetősége lett volna távozni a helyszínről, amit nem tett meg és az intézkedés helyszínén maradt. A rendőrség által alkalmazott ingerlőgáz – a felvételek alapján is alátámasztottan – nem közvetlenül Panaszossal szemben, hanem az agresszív tömeg irányába került alkalmazásra, amely tömegnek – hangsúlyozottan – Panaszos is a része volt.

Megállapítom, hogy a rendőrség által alkalmazott kényszerítő eszköz (ingerlőgáz) megfelelő jogalap birtokában és jogszerűen került alkalmazásra, ezek alapján a panasz alaptalan.

VI.

Az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései szerint:

„(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.”

A Panasztestület vizsgálat tárgyává tette, hogy a rendőri fellépés jogszerűen és indokoltan történt-e az intézkedés helyszínén. Állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőrség indokoltan és jogszerűen járt el a megjelölt területen.

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy Panaszos a sérelmezett helyszín tekintetében a rendőrség jelenlétét nem kifogásolta, ezért ezt a kérdést érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.II.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapítására nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdésén, 75. §-án, XLVI. fejezete, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdés a) pontján, 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésein, 81. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. §-án, 116. § (1)-(2) bekezdésein és (4) bekezdés a) pontján, 35. § (1) és (3) bekezdésein alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára első mondatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2019. augusztus „ „

Dr. Balogh János r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos

**országos rendőrfőkapitány
távollétében:**

**Dr. Halmosi Zsolt r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
rendészeti országos rendőrfőkapitány-helyettes**